

Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri

Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare a Programului Operațional Sectorial “Creșterea Competitivității Economice”

7 iunie 2011

Deschiderea reuniunii

Lucrările reuniunii au fost conduse de **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie**, președintele Comitetului de Monitorizare a POS CCE.

Alături de membrii comitetului au fost prezenți reprezentanții Comisiei Europene, d-na Angela Martinez Sarasola, șeful unității România și dl. Marian Răduță, desk officer pentru POS CCE, precum și reprezentanții Fondului European de Investiții, d-na Camelia Drăgoi, și Băncii Europene pentru Investiții, d-na Teresa Calvete, în calitate de observatori, precum și dl. Dragoș Ciuparu, președinte ANCS.

În deschidere, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a mulțumit pentru prezența semnificativă la această reuniune, subliniind prezența d-lui Secretar de Stat Cătălin Vătafu, șeful ACIS, în calitate de membru titular în cadrul comitetului de monitorizare. Domnia sa și-a exprimat convingerea că subiectele de pe ordinea de zi vor oferi o perspectivă asupra evoluției implementării POS CCE, de la reuniunea precedentă, precum și o informare a membrilor comitetului privind măsurile luate pentru accelerarea implementării operațiunilor și absorbției fondurilor structurale.

În continuare, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a precizat că este îndeplinită condiția de cvorum, din cei 29 de membri ai comitetului fiind prezenți 23, și a dat cuvântul d-nei Angela Martinez Sarasola.

D-na Angela Martinez-Sarasola, DG Regio, a subliniat că s-a ajuns la jumătatea perioadei de programare, anul 2011 fiind esențial pentru implementarea fondurilor structurale, în perspectiva începerii aplicării regulii dezangajării automate în cazul sumelor neutilizate. Astfel, domnia sa a explicat că, deși perioadele de programare sunt proiectate flexibil pentru primii ani, în care se pot înregistra unele întârzieri, potrivit experienței îndelungate a Comisiei Europene în politica de coeziune, sistemul este creat astfel încât ritmul implementării trebuie să crească în timp, pentru a evita dezangajarea automată, ceea ce presupune o monitorizare atentă din partea Autorității de Management (AM). D-na Angela Martinez-Sarasola a precizat că, la sfârșitul anului 2010, Comisia Europeană a transmis autorităților române o scrisoare în care exprima îngrijorarea în privința implementării fondurilor structurale în România, rata absorbției fiind de numai 2,6% după patru ani.. Ca urmare, a fost elaborat de ACIS împreună cu CE, Planul de Măsuri Prioritare (PMP), în cadrul “inițiativei Barroso”, plan menit să remedieze unele blocaje

orizontale întâmpinate la nivelul programelor operaționale și să faciliteze atribuțiile AM și organismelor intermediare în implementare. În plus, asumarea PMP la nivelul guvernului a fost certificată și de preluarea Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) în subordinea directă a primului ministru și a salutat prezența în comitetul de monitorizare a d-lui Secretar de Stat Cătălin Vătafu, însărcinat cu conducerea ACIS.

În ceea ce privește POS CCE, d-na Angela Martinez-Sarasola a remarcat că, deși s-au înregistrat unele progrese, îndeosebi în implementarea operațiunii privind accesul IMM la finanțare prin fondul JEREMIE și în accelerarea plăților către beneficiarii finali, cu precădere la nivelul AM, nu au existat alte rezultate semnificative în implementarea acestui program, rata de absorbție fiind alarmant de scăzută (4,5%). Domnia sa a insistat asupra faptului că ținta nu este numai rata absorbției, ci și efectele implementării POS CCE asupra economiei, impactul real asupra dezvoltării economice a României, iar Comisia Europeană este îngrijorată în ceea ce privește implementarea acestui program, care se desfășoară într-un ritm foarte lent, și a recomandat aplicarea unui management financiar corespunzător, inclusiv în domeniul achizițiilor publice, un acquis comunitar important, respectarea principiului transparenței în utilizarea criteriilor de selecție și a regulamentelor europene în implementarea proiectelor, întărirea capacității administrative, implementarea de proiecte strategice.

Dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a mulțumit pentru recomandări și a accentuat că este necesară o discuție deschisă, în vederea accelerării implementării programului. Domnia sa a explicat că rata de absorbție scăzută se datorează atât faptului că POS CCE se adresează în proporție de 80-85% agenților economici privați, afectați de criza financiară care nu a permis obținerea de credite din partea băncilor pentru cofinanțarea proiectelor, deși au existat unele inițiative ale AM POS CCE de contactare a Asociației Române a Băncilor pentru abordarea acestor aspecte. În ceea ce privește capacitatea administrativă a organismelor intermediare și a AM în gestionarea volumului foarte mare de proiecte depuse, dl. Claudiu Constantin Stafie a precizat că datorită limitării numărului de personal, s-a decis intensificarea externalizării unor activități (evaluare, monitorizare, verificarea cererilor de rambursare) folosind resursele din cadrul axei de asistență tehnică (AT), în contextul necesității acordării de sprijin beneficiarilor și respectării termenelor. De asemenea, la volumul mare de activitate s-a adăugat și numărul mare de acte adiționale la contractele de finanțare (peste 60% din cele 2.300 de contracte), rezultate fie din dificultatea obținerii finanțării de către beneficiari, fie din depășirea termenelor.

În continuare, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a dat cuvântul d-lui Cătălin Vătafu, Secretar de Stat, șeful ACIS.

Dl Cătălin Vătafu, Secretar de Stat, Coordonator ACIS, a făcut o scurtă trecere în revistă privind recenta reorganizare a ACIS și trecerea instituției în aparatul de lucru al Guvernului României, în subordinea directă a primului ministru, la sfârșitul lunii martie 2011. Demersul se încadrează în «inițiativa Barroso», concretizată într-un pachet de măsuri agreeate cu Comisia Europeană (CE), care vizează consolidarea capacității de coordonare a procesului de implementare a fondurilor structurale și de coeziune în România, nominalizarea unui coordonator, care să reprezinte principalul interlocutor al Comisiei Europene pe această temă, și adoptarea unui Plan de Măsuri Prioritare (PMP) pentru creșterea capacității de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune. PMP a fost adoptat de guvern în luna aprilie a.c. și obiectivul său principal îl reprezintă abordarea dificultăților orizontale în implementare, în perspectiva eliminării sau reducerii semnificative a barierelor din calea creșterii ratei de absorbție (7 direcții principale de acțiune, responsabilități instituționale și termene precise, pentru fiecare instituție relevantă). Domnia sa a subliniat că obiectivul, pe termen mediu, este diminuarea la maximum a riscului dezangajării automate de fonduri structurale alocate României. În continuare, dl Cătălin Vătafu a precizat că ACIS a fost mandatat de guvern să coordoneze implementarea generală a prevederilor PMP, să monitorizeze modul în care autoritățile de management implementează prevederile planului și să raporteze cu regularitate, atât guvernului, cât și CE, modul în care evoluează absorbția și implementarea programelor operaționale. Domnia sa a subliniat că este un plan de măsuri care oferă soluții pentru fiecare program operațional în parte, fiind obligatorie receptivitatea și responsabilizarea tuturor autorităților de management, dar și a organismelor intermediare, astfel încât să fie transpuse în practică aceste prevederi. În acest context, dl Cătălin Vătafu a atras atenția că rezultatele AM în primele cinci luni din acest an nu au fost mulțumitoare și a solicitat AM asumarea unui rol sporit în coordonarea celor patru organisme

intermediare, accelerarea ritmului de lucru și impunerea unui caracter unitar activității, chiar în condițiile specificității fiecărei axe prioritare. Domnia sa a accentuat importanța implicării factorilor responsabili, astfel încât fondurile alocate să fie utilizate în totalitate pentru creșterea bunăstării cetățeanului român.

Aprobarea ordinei de zi

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a mulțumit d-lui Cătălin Vătafu pentru cuvântul de deschidere și a propus trecerea la aprobarea ordinei de zi, condiția de cvorum fiind îndeplinită (23 de membri prezenți din totalul de 29 de membri). Ordinea de zi a fost aprobată în unanimitate.

Aprobarea minutei reuniunii CM POS CCE din 22 octombrie 2010

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a propus aprobarea minutei reuniunii CM precedente, cu mențiunea că nu au fost observații din partea membrilor. Minuta reuniunii din 22.10.2010 a fost aprobată în unanimitate.

Stadiul implementării POS CCE

În continuare, **dl. Călin Istrățoiu, director general AM POS CCE**, a prezentat stadiul implementării programului în ansamblu și în special progresul realizat în perioada 30 septembrie 2010 – 30 aprilie 2011.

Prezentarea a inclus:

- lansări față de alocări - în prima jumătate a anului au avut loc două apeluri, investiții mari pentru IMM și întreprinderi mari, cu finalizare în august
- situația proiectelor depuse
- situația comparativă proiecte depuse/aprobate/contractate/plăți
- situația plăților - per total program și pe axe prioritare, AP1 fiind pe primul loc, iar AP5 pe ultimul loc; per ansamblu, evoluția plăților nu este mulțumitoare
- situație comparativă a declarațiilor de cheltuieli înaintate către ACP
- distribuția regională a proiectelor
- operațiunea de investiții pentru întreprinderi mari implementată de AM – beneficiari societăți comerciale puternice; interesul față de această operațiune s-a dublat; proiectele au fost mult mai bune decât cele din primul apel; un proiect finalizat (Elvila SA)

D-na Cornelia Budică, consilier, Serviciul Gestionare Program, AM POS CCE, a prezentat stadiul implementării axei prioritare 5-Asistență Tehnică (AT)

Au fost prezentate:

- mecanismul de implementare al axei de AT
- contracte/decizii de finanțare AT semnate - 30% din valoarea alocată 2007-2013
- tipuri de proiecte de AT comune pentru AM și organisme intermediare, precum și specifice pentru AM
- valoarea și numărul contractelor de achiziție publică semnate
- valoarea și numărul proiectelor de achiziții publice în curs de atribuire și prevăzute a fi lansate până la sfârșitul anului 2011
- evoluția numărului și valorilor contractelor de achiziții semnate - octombrie 2010 /aprilie 2011
- situație plăți - au fost depuse 14 cereri de rambursare și au fost plătite 8, în valoare de 700.000 euro.
- dificultăți și soluții de remediere: procedura de achiziții publice, pentru care s-a decis standardizarea documentației și organizarea de cursuri de pregătire, și personalul insuficient, măsurile luate fiind redistribuirea personalului și angajarea temporară

D-na Maleta Marinescu, director general adjunct AM POS CCE, a prezentat dificultățile AM și ale organismelor intermediare în contextul îndeplinirii Planului de Măsuri Prioritare. Prezentarea s-a axat pe patru dintre direcțiile din cadrul PMP.

Au fost prezentate:

- apeluri în întârziere (poli de competitivitate, poli de excelență și rețelele de internet în bandă largă în zonele de eșec ale pieței) și câteva măsuri precum: comunicare mai orientată către beneficiar și modificarea ghidurilor solicitantului
- operațiunile suprasolicitate față de cele mai puțin solicitate; exemple de operațiuni suprasolicitate: investiții productive pentru întreprinderi mari și IMM și energie regenerabilă; ca măsuri pentru operațiunile suprasolicitate au fost menționate: contractarea de servicii externe în vederea susținerii activității OI și AM, revizuirea procedurilor de verificare și autorizare a cererilor de rambursare, iar pentru evitarea dezangajării în cazul celor mai puțin solicitate a fost menționată realocarea între diferitele operațiuni din cadrul aceleiași axe pentru a susține acele operațiuni care au fost suprasolicitate și a putea răspunde nevoilor beneficiarilor
- procedura de achiziții publice; în vederea îmbunătățirii implementării proiectelor derulate de beneficiarii publici, AM POS CCE a participat la întrunirile grupului de lucru interministerial pentru standardizarea documentației de atribuire și contractare specifice pe domenii (ex. energie) și integrarea în procedurile de autorizare a rambursărilor a prevederilor privind corecțiile financiare legate de achizițiile publice din nota COCOF
- capacitatea administrativă; AM a realizat o serie de analize privind, pe de o parte, situația personalului, pe de altă parte condițiile de lucru și Sistemul de Management și Control (angajare, transfer de personal, propuneri de redimensionare a schemelor de personal, uniformizarea salarizării la nivelul celorlalte PO); dintre măsurile luate:
 1. utilizarea asistenței tehnice în vederea contractării unor servicii externe de consultanță, arhivare, închiriere sediu;
 2. propunere de redimensionare a schemelor de personal și uniformizare a salarizării la nivelul celorlalte programe operaționale, la care se așteaptă un răspuns;
 3. retragerea delegării de către AM a funcției de verificare administrativă a cererilor de rambursare de la organismul intermediar pentru axa prioritară 1 (OI IMM) pentru o perioadă de 6 luni, până la 30 iunie, prelungită printr-o notă aprobată la nivelul conducerii ministerului cu încă o lună, având în vedere capacitatea administrativă redusă a personalului specializat; au fost detașate în cadrul AM șase persoane din cadrul organismului intermediar, pentru instruire, astfel încât AM să se asigure de calitatea verificărilor efectuate; atribuția de verificare va fi acordată din nou începând cu luna iulie, cu mențiunea că Autoritatea de Audit va face un nou raport, iar AM va continua verificarea pe bază de eșantion
- responsabilitatea beneficiarilor; în plus față de măsurile luate de guvern în sprijinul beneficiarilor, AM a decis eliminarea obligativității depunerii garanției de implementare, inclusiv pentru proiectele contractate sau aflate în etapa de contractare, valabilă la operațiunile de investiții productive pentru întreprinderi, și a introdus obligativitatea depunerii unei scrisori de confort angajante, la depunerea cererii de finanțare și la semnarea contractelor; o măsură care va ajuta în mod deosebit beneficiarii programului este cea de help-desk în ceea ce privește sprijinul pentru pregătirea cererilor de rambursare, proiect în curs de contractare din fondurile de asistență tehnică

DI Cătălin Vătafu a fost de părere că este necesară mai multă coerență și consistență din partea AM în transpunerea prevederilor PMP în cadrul POS CCE și o mai bună corelare între măsurile planului și particularitățile programului, și a recomandat determinare și angajament în realizarea acestui plan de măsuri. Domnia sa a exemplificat prin necorelarea unor informații postate pe site-ul AM cu cele de pe site-urile organismelor intermediare privind calendarul lansărilor de apeluri și ghidurile aplicantului, precum și faptul că informațiile oferite în ghidul solicitantului pentru operațiunile recent lansate, privind utilizarea prefinanțării, nu sunt conforme cu realitatea (se precizează că această prefinanțare poate fi utilizată numai pentru plata cheltuielilor eligibile, deși ACIS a stabilit că prefinanțarea este acordată beneficiarului pentru a-l sprijini în demararea proiectului, putând fi folosită inclusiv pentru decontarea cheltuielilor inițiale, respectiv TVA). De asemenea, dl. Cătălin Vătafu a menționat că nu sunt respectate recomandările ACIS privind obligativitatea scrisorii de confort angajante și cele referitoare la necesitatea asigurării a cel puțin 10 zile lucrătoare între momentul postării pe site a versiunii finale a ghidului solicitantului și momentul lansării propriu-zise a apelului.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a precizat că aceste observații au fost comunicate și în scris, iar AM își va asuma rolul de coordonator și va asigura concordanța datelor.

D-na Maria Varga (Ministerul Sănătății) a fost de părere că, pentru creșterea ratei de absorbție, trebuie acordată atenție sprijinirii beneficiarilor în implementarea proiectelor și completării cererilor de rambursare, în cadrul managementului ciclului de proiect, în contextul în care cea mai mare problemă este cea a plăților și a execuției bugetare. Domnia sa a recomandat prezentarea indicatorilor de realizare a obiectivelor propuse, precum și a unei situații comparative a contractărilor față de sumele alocate, de la începutul perioadei de programare.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a fost de acord că AM și organismele intermediare au responsabilitatea derulării și implementării tuturor proiectelor pe care le contractează, împreună cu beneficiarii, și a asigurat că datele privind indicatorii vor fi prezentate în cadrul reuniunii, pentru fiecare axă prioritară fiind prevăzut un capitol referitor la dificultățile întâmpinate și soluțiile propuse.

DI Radu Minea, Confederația Sindicatelor Democratice din România/Federația Sindicatelor din Cercetare, a fost de părere că documentul prezentat este doar o enumerare de situații cu un caracter general, fără a se constitui într-un plan de măsuri efective, cu priorități și termene de realizare, și a solicitat reformularea acestuia potrivit specificului POS CCE și transmiterea către membrii CM spre studiu.

D-na Maleta Marinescu a asigurat că PMP va fi transmis membrilor și a explicat că abordarea elementelor cheie și aspectele specifice POS CCE au fost incluse în prezentări, în capitolul de dificultăți întâmpinate și soluții propuse, la nivelul întregului program și pentru fiecare axă prioritară în parte.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a admis că prezentarea stadiului implementării PMP ar fi trebuit să includă aspecte specifice POS CCE și modalități concrete de îndeplinire a măsurilor aplicabile și a asigurat că documentul va fi completat corespunzător și transmis membrilor.

D-na Angela Martinez-Sarasola a adus în discuție contextul apariției PMP, și anume faptul că implementarea fondurilor structurale în România nu funcționează potrivit așteptărilor CE, fiind necesar un pachet de măsuri în vederea remedierii situației și creșterii ratei de absorbție până la sfârșitul perioadei de programare. Domnia sa a subliniat că DG Regio a evaluat în luna decembrie 2010 modul de funcționare a mai multor programe operaționale și a identificat un set de probleme orizontale, comune, pentru care trebuie elaborate soluții, gestionate la cel mai înalt nivel, acela al primului ministru.

Responsabilitatea coordonării revine ACIS, dar toate părțile implicate trebuie să contribuie prin adaptarea la specificul fiecărui program operațional, prin stabilirea de măsuri specifice, cu obiective precise și termene pentru anul 2011. D-na Angela Martinez-Sarasola a recomandat configurarea unei viziuni proprii, specifice POS CCE, având în vedere toate direcțiile planului, nu doar patru dintre acestea, precum și găsirea de soluții în completarea celor propuse în PMP (de ex. alternative la procedura de negociere în derularea achizițiilor publice pentru proiectele din domeniul energetic, modalități de a sprijini beneficiarul final în toate etapele necesare accesării fondurilor structurale prin asistență tehnică). Domnia sa a subliniat faptul că PMP nu este o operațiune de cosmetizare, ci este un plan real de acțiune pentru creșterea ratei de absorbție, un exercițiu la care trebuie să contribuie atât AM și organismele intermediare, cât și beneficiarii finali, iar timpul rămas este esențial pentru această perioadă de programare.

DI Călin Istrățoiu a intervenit precizând că măsurile privind creșterea capacității administrative pentru AM și OI-uri au fost demarate, atât pentru completarea necesarului de resurse umane (angajarea de consultanți la organismul intermediar pentru Cercetare, completarea schemei de personal la organismul intermediar pentru IMM, ocuparea a două posturi la AM etc), cât și prin înființarea unui help-desk la AM, prin externalizare, care să sprijine beneficiarii într-o mai bună aplicare a ghidurilor și să le ofere o consultanță țintită pentru proiectele lor. În acest context, domnia sa a menționat sprijinul Asociației Consultanților din România pentru Accesarea Fondurilor Europene, în simplificarea grilelor și a procedurilor, în urma consultărilor fiind aduse clarificări asupra problemelor și soluțiilor aplicabile, cu efecte în reducerea termenelor de rambursare a cheltuielilor. În ceea ce privește procedura de achiziții publice, a fost contractată derularea unui curs de achiziții publice pentru instruirea angajaților AM.

D-na Maleta Marinescu a completat că, pentru simplificarea procedurilor de achiziții publice, a fost creat un Grup de Lucru Interministerial care stabilește cadrul instituțional pentru verificarea achizițiilor publice derulate de beneficiarii programelor operaționale, din punctul de vedere al regulamentelor europene, organizat de ACIS și ANRMAP, din care face parte și AM POS CCE. Domnia sa a precizat că s-a stabilit o listă simplificată de verificare a achizițiilor publice de către AM, în situațiile în care UCVAP nu transmite observatori la procedurile de atribuire, listă care va fi formalizată într-un ordin al ANRMAP și inclusă în procedurile de rambursare.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a dat cuvântul în continuare d-nei Despina Pascal reprezentant Archidata, consorțiul câștigător al procedurii de achiziție publică pentru proiectul de asistență tehnică de sprijin pentru implementarea operațiunii 1.3.1, "Dezvoltarea structurilor de sprijin al afacerilor de interes național și internațional"- poli de competitivitate.

D-na Despina Pascal, ARCHIDATA, a prezentat stadiul implementării proiectului de asistență tehnică pentru această operațiune:

- operațiunea 1.3.1, DMI 1.3, "Dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului" este complementară celei din Programul Operațional Regional, care vizează sprijinul pentru infrastructuri de afaceri locale (poli de creștere), motiv pentru care s-a urmărit o coordonare strânsă cu acest program, încă de la semnarea contractului;
- în abordarea temei s-a pornit de la definiția din memorandumul cu tema *Abordarea conceptuală și planul de acțiune pentru operațiunea "Dezvoltarea unor structuri de sprijin al afacerilor de interes național și internațional" din cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea competitivității economice”, având ca scop identificarea și promovarea proiectelor „poli de competitivitate”*, aprobat de Guvern în data de 19 martie 2008; potrivit definiției (Michael Porter, 1998), un pol de competitivitate este o asocieră, într-un spațiu geografic definit, între întreprinderi, centre de cercetare, instituții de educație, asociații angajate într-o colaborare partenerială, dar și competițională, și având o strategie comună de dezvoltare, cu scopul de a genera sinergii în jurul unor proiecte inovative orientate spre una sau mai multe piețe, modelul lui Porter fiind alcătuit din patru elemente (factorii de producție/ cererea/ domeniile conexe și auxiliare/ strategia firmelor, structura și competiția dintre acestea); această definiție va fi actualizată și adaptată specificului României și se va regăsi în schema de ajutor de stat și în ghidul solicitantului, elementul de selecție fiind parteneriatul economic și calitatea strategiei de dezvoltare a polului de competitivitate;
- proiectul de asistență tehnică include patru activități principale care vor fi realizate până la sfârșitul anului 2011; analiza situației existente la nivel național; elaborarea a trei opțiuni de implementare; elaborarea schemei de ajutor de stat și a ghidului beneficiarului; participarea la procesul de evaluare a proiectelor depuse; la final va fi elaborat un raport ce va conține recomandări;
- bugetul alocat operațiunii a fost redimensionat, la ultima reuniune a CM, la 60 milioane de euro;
- operațiunea se implementează pentru prima dată în România, fiind o operațiune-pilot;
- schema de finanțare a fost realizată într-un mod participativ, pornind de la realitatea din teren, cu orientare către beneficiar (AM POS CCE), dar și către potențialii beneficiarii finali, care au participat la consultări, pentru a evalua capacitatea de a realiza, depune și finanța proiecte pentru acest tip de operațiune, în perioada următoare;
- implementarea a început în 2 februarie și se va încheia în 2 decembrie a.c.;
- primele două activități, analiza situației existente la nivel național și elaborarea a trei opțiuni de implementare, sunt îndeplinite în totalitate și se lucrează la schema de ajutor de stat și la ghidul solicitantului; pentru prima activitate a fost studiată experiența din Franța, Italia și Ungaria, fiind stabilite elementele de similitudine cu situația din România, dar și cele de diferențiere; s-a constatat că aglomerările actuale nu prezintă caracteristicile polilor de competitivitate, dar 8 dintre acestea prezintă potențialitate, și faptul că s-au format natural, dar în urma unui proces de catalizare furnizat de organizații precum camere de comerț, ADR, autorități locale, firme de consultanță; în ceea ce privește cea de a doua activitate, opțiunea de implementare stimulează parteneriatul și a fost selectată în acord cu beneficiarul AM POS CCE, din cele trei opțiuni propuse; schema de ajutor de stat are o acoperire națională, fără o prealocare prealabilă (va fi condiționată de cerere) și se adresează unor asocieri (nu vor fi proiecte promovate de un singur membru, ci în parteneriat); schema vizează dezvoltarea unor proiecte care se circumscriu unei strategii la nivelul polului de competitivitate, prin urmare, în

momentul lansării apelului, evaluarea pachetului integrat de proiecte va fi în funcție de integrarea și contribuția la implementarea a cel puțin unora dintre obiectivele din cadrul strategiei de dezvoltare a polului respectiv, având în vedere că strategia este pe termen lung, iar pachetul de proiecte va fi implementat într-o perioadă de timp mai scurtă; există trei tipuri de proiecte (infrastructură comună de afaceri/ cercetare-dezvoltare-inovare/ formare profesională, schimb de experiență, networking); pragul minim de finanțare este de 5 mil. euro/ pachet de proiecte integrate, iar pragul maxim este de 20 de mil. euro; analiza situației existente în România a condus la concluzia că proiectele vor fi de valoare medie (7,5 mil. euro - 10 mil. euro), dată fiind capacitatea de cofinanțare din partea beneficiarilor; vor fi finanțati 6 până la 8 poli de competitivitate

D-na Maleta Marinescu a intervenit cu precizarea că AM a acceptat cu o zi în urmă raportul privind opțiunea de implementare și va consulta membrii grupului de lucru interministerial (constituit prin Ordinul nr.1576/20.05.2008) pentru observații și recomandări, în vederea continuării activităților referitoare la aprobarea schemei de ajutor de stat și a ghidului solicitantului.

D-na Despina Pascal a adăugat că există și un comitet de coordonare la nivelul proiectului, compus din principalii actori implicați, care ghidează și validează rezultatele preliminare ale acestor activități, iar analiza a inclus și o campanie de informare și de consultare a potențialilor beneficiari, la nivel național, în toate cele opt regiuni de dezvoltare.

D-na Carmen Boteanu, șef birou, Comunicare și resurse umane, AM POS CCE, a prezentat stadiul implementării măsurilor de informare și publicitate. Au fost prezentate principalele evenimente de comunicare, materiale informative tipărite, informații website și proiectul "Serviciu de ajutor în implementarea proiectelor beneficiarilor POS CCE – axa prioritară 1 (serviciu Helpdesk)", deja în implementare, care urmărește creșterea calității cererilor de rambursare și a gradului de absorbție.

În continuare au fost exprimate puncte de vedere din partea reprezentanților CE-DG Regio, referitoare la prezentările făcute. În ceea ce privește stadiul implementării POS CCE, **d-na Angela Martinez-Sarasola** a fost de părere că cifrele în valoare absolută, deși reflectă progresul înregistrat în perioada 30 sept 2010–30 aprilie 2011, nu evidențiază stadiul actual al implementării programului, și anume faptul că rata de absorbție la nivelul POS CCE este de numai 4,5 %, cu luarea în considerație a fondului JEREMIE, și nu prezintă nici diferențele de absorbție între axele prioritare, AP1-10% și AP2-1,8%, AP4-0% și AP5-0%. În opinia sa, o situație privind raportul dintre proiectele selectate și contractele de finanțare semnate, dar și plățile efectuate ar permite membrilor CM o evaluare a situației. Domnia sa a subliniat că la AP2 raportările menționează un procent de contractare de 76%, dar plățile de la CE sunt de numai 1,8%, deși plățile aprobate de AM sunt de 23%. Referitor la axa prioritară 5-Asistență Tehnică, domnia sa și-a arătat surprinderea privind nivelul redus de contractare (30%), având în vedere că activitatea de asistență tehnică nu este un set de măsuri independente, ci trebuie să creeze cadrul de implementare pentru celelalte axe, iar POS CCE este un program a cărui funcționare ar putea fi mult îmbunătățită prin utilizarea acestor fonduri.

Referitor la operațiunea 1.3.1., "Dezvoltarea structurilor de sprijin al afacerilor de interes național și internațional", poli de competitivitate, **dl Marian Răduță, DG Regio**, a subliniat necesitatea abordării integrate a acestei operațiuni într-o politică națională. Domnia sa a solicitat informații suplimentare referitoare la măsurile prevăzute pentru a asigura perenitatea operațiunii după încheierea actualei perioade de programare, deoarece strategia de dezvoltare a polilor de competitivitate este pe termen lung, iar finanțarea prin acest program operațional se va opri în 2015, și a dorit să știe care va fi modalitatea de selectare în ceea ce privește sistemul de acordare de bonusuri pentru anumite sectoare industriale. În legătură cu acțiunile de comunicare, dl Marian Răduță a subliniat importanța publicării pe site a listei beneficiarilor și a recomandat crearea unui sistem de căutare mai performant, multicriterial, în perspectiva extinderii acestei liste la sute sau mii de beneficiari, pe măsura actualizării bazei de date.

Referitor la observațiile d-nei Angela Martinez-Sarasola, **DI Călin Istrățoiu** a explicat că prezentările deși se raportează la valorile totale cumulate, s-au făcut având ca moment de referință reuniunea anterioară, așa cum s-a procedat și la reuniunile precedente, din considerentul prezentării evoluției programului pe termen scurt. Domnia sa a asigurat că, la următoarea reuniune CM, prezentarea va acorda o mai mare atenție

asupra stadiului implementării programului în ansamblu. Dl Călin Istrățoiu a informat membrii CM că, la momentul acesta, din cererile de rambursare anterioare anului 2010, numai 55 nu au fost plătite, din cauze datorate beneficiarilor, care nu au răspuns solicitărilor de clarificări, pentru mulți dintre ei sumele rămase de plată fiind prea mici pentru a mai prezenta interes, iar în evaluarea cererilor de rambursare primite în 2010 și 2011 nu mai sunt întârzieri. Domnia sa a admis că, în situația comparativă a declarațiilor de cheltuieli, nu sunt evidențiate cheltuielile certificate de ACP către CE și a invitat-o pe d-na Ioana Munteanu, consilier ACP, să expună un punct de vedere în acest sens. Referitor la AP5, dl Călin Istrățoiu a subliniat încă o dată numărul mare de contracte încheiate în ultimele 6 luni și valoarea acestora, comparativ cu perioada 2007-2010, arătând că tendința este crescătoare.

D-na Ioana Munteanu a precizat că, în aplicarea prevederilor Regulamentului 1083, ACP nu certifică, începând cu luna februarie 2011, cheltuielile aferente AP 1 - OI IMM, deși AM efectuează plățile către beneficiari. Domnia sa a explicat că, după ce Autoritatea de Audit va analiza și revedea calificativul 3 dat acestui organism intermediar, iar restricția va fi ridicată, procesul de certificare va fi reluat.

D-na Angela Martinez-Sarasola a confirmat că DG Regio este informată asupra situației în cazul AP1, cauzele diferenței dintre plățile efectuate și cele certificate fiind identificate, dar a dorit să știe motivele apariției unei situații similare în cazul AP2, unde, în principiu, nu există motive de blocaj. Domnia sa a reluat afirmația privind efectuarea plăților către beneficiari în proporție de 23% și certificarea CE de numai 1,8%. D-na Angela Martinez-Sarasola a spus că se poate presupune că acestea se constituie în prefinanțări și că probabil de aceea nu pot fi certificate și a recomandat explicarea acestei situații pentru a evalua stadiul real al implementării și pentru eventuale măsuri corective.

Referitor la întrebarea d-lui Marian Răduță, **d-na Despina Pascal** l-a asigurat că abordarea integrată a proiectului privind polii de competitivitate în cadrul unei politici economice de ansamblu și de durată se realizează prin colaborarea constantă cu DG Politică Industrială din cadrul MECMA, care a pus la dispoziție atât specialiști în comitetul de coordonare al proiectului, cât și studii și cercetări realizate în domeniul clusterelor din România. În ceea ce privește sistemul de bonificare, care va fi detaliat atât în schema de ajutor de stat, cât și în ghidul applicantului, domnia sa a explicat că în absența unei prioritizări a sectoarelor economice la nivel național, va fi aplicată o analiză multicriterială, la nivelul proiectelor, care constă din patru indici, respectiv contribuția sectorului economic din care provine pachetul de proiecte la crearea PIB (valoarea adăugată brută, conform Eurostat), numărul de locuri de muncă create, gradul de inovare și vizibilitatea internațională.

Dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a subliniat că operațiunea are termene precise și a reamintit că întârzierea în lansarea apelului s-a datorat încercărilor succesive de contractare a serviciilor de asistență tehnică, prin achiziție publică, finalizate abia la sfârșitul anului trecut. În continuare, domnia sa a invitat-o pe d-na Maleta Marinescu să prezinte punctual dificultățile înregistrate și soluțiile propuse la nivelul AM POS CCE.

D-na Maleta Marinescu a explicat că prezentarea deja făcută viza și dificultățile întâmpinate la nivelul programului și măsurile pe care AM, împreună cu organismele intermediare, le iau în contextul implementării Planului de Măsuri Prioritare, și a precizat că în prezentările organismelor intermediare a fost inclus un capitol referitor la dificultăți și măsuri de soluționare specifice.

Stadiul implementării operațiunii privind fondul JEREMIE

D-na Camelia Drăgoi, Fondul European de Investiții, a făcut o scurtă trecere în revistă a celor două instrumente utilizate de fondul JEREMIE în România, *garanția de primă pierdere de portofolii pentru IMM*, care acoperă fiecare credit inclus într-un portofoliu în proporție de 80%, și *fondul de capital de risc*.

1. Garanția de primă pierdere de portofolii pentru IMM

- instrumentul este gratuit pentru bănci, cu condiția ca beneficiul acestei garanții să fie transmis în întregime către IMM, inclusiv prin garanții și dobânzi reduse;

- a existat o selecție în luna noiembrie 2010, prin cele 5 procese de due dilligence, în care au fost implicate 5 bănci, și, în decembrie, după obținerea aprobărilor necesare, au fost semnate două contracte de garantare, cu băncile BCR și Raiffeisen Bank, care vor construi portofolii de credite eligibile, în valoare de 300 mil. Euro (prin efectul de multiplicare) în următorii doi ani, perioada de disponibilitate; acordarea creditelor a început și este de așteptat ca, până la jumătatea anului, să se atingă un nivel de 1% din totalul creditelor ce pot fi acordate
- pentru fiecare portofoliu s-a stabilit un plafon, în prezent de 25%, care acoperă pierderile ce pot fi prevăzute, dar și cele imprevizibile, pentru cele două bănci selectate

2. Fondul de capital de risc.

- a fost selectat și cel de al doilea intermediar financiar, iar în trimestrul 3 aceste fonduri vor începe să investească, după ce vor fi semnate contractele de finanțare
- valoarea depinde de angajamentul investitorilor privați, care, conform cadrului de reglementare fixat de regulamentul de exceptare în bloc, trebuie să reprezinte cel puțin 30% din capitalul fiecărui fond

D-na Camelia Drăgoi a mulțumit AM pentru sprijinul pe care îl acordă FEI în ceea ce privește solicitările de informații referitoare la condițiile de eligibilitate și a menționat că a fost lansată deja o discuție privind o suplimentare a fondului JEREMIE, urmare a solicitărilor venite din partea băncilor. Domnia sa a subliniat și sprijinul Băncii Naționale a României și al Asociației Române a Băncilor în dezvoltarea cadrului de reglementare, fiind pentru prima dată când este creat acest tip de produs financiar în România.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a sintetizat, pentru clarificare, faptul că instrumentele de garantare descrise vor însuma 50 mil. euro, vor garanta credite în valoare de 315 mil euro, de care vor beneficia, estimativ, peste 1000 de IMM, în următorii doi ani.

D-na Angela Martinez-Sarasola a subliniat progresul important înregistrat în implementarea acestei operațiuni, prin faptul că două bănci mari din România s-au implicat, a căror experiență vastă și extindere la nivel teritorial constituie o garanție că schema va fi una de succes și va permite accesul la finanțare pentru IMM. Totodată, domnia sa a propus Fondului European pentru Investiții să sprijine AM în utilizarea unui instrument de monitorizare nou, pe care DG Regio l-a instituit în activitatea AM, și anume ingineria financiară (financial engineering), instrument valabil pentru toate statele membre și important în politica de coeziune, dar a cărei aplicare de abia a început și ale cărei rezultate vor fi analizate de CE, pentru a fi avute în vedere în următoarea perioadă de programare.

D-na Maleta Marinescu a informat membrii comitetului de monitorizare referitor la transmiterea solicitării din partea DG Regio, prin intermediul ACIS, de a utiliza acest nou instrument de raportare, diferit de cel din Raportul Anual de Implementare, pentru care s-a făcut un prim exercițiu, și a asigurat că, dacă va fi necesar, AM POS CCE va solicita sprijinul FEI.

D-na Camelia Drăgoi a ținut să sublinieze că a existat o bună colaborare pentru realizarea acestui prim exercițiu și va exista și în continuare, FEI fiind un partener de consultare permanentă pentru AM.

Referitor la afirmația d-nei Camelia Drăgoi privind propunerea băncilor de suplimentare a fondurilor utilizate în cadrul instrumentului JEREMIE, **dl Marian Răduță** a recomandat ca propunerea să fie luată în discuție în momentul în care apar rezultate notabile în performanța operațiunii, dar nu mai devreme de câteva luni, chiar dacă va exista un raport la sfârșitul lunii iunie.

Stadiul implementării Axa Prioritară 1

D-na Mădălina Miclea, director Organismul Intermediar pentru IMM, a prezentat stadiul implementării axei prioritare 1.

Au fost prezentate:

- lansări/ alocări - operațiunea de standardizare – apelul 3 va fi lansat în acest an, iar operațiunea de consultanță – discuții cu AM privind ghidul, fiind un apel cu probleme în implementare
- proiecte respinse - mai multe din apelul 1 și 2, iar în apelul 3 cererile de finanțare au înregistrat un progres calitativ semnificativ, inclusiv datorită participării OI IMM la sesiuni de informare a beneficiarilor și consultanților; există însă cereri de finanțare respinse din lipsă de buget
- evoluția numărului de contracte
- distribuția regională; zona de vest este pe primul loc
- evoluția rambursărilor - eforturi semnificative pentru aducerea la zi a verificării cererilor de rambursare, o creștere de 10% de la reuniunea precedentă, realizată și datorită instruirii ofițerilor financiari de către AM
- dificultăți: lipsa de personal (55 posturi pentru 4000 de proiecte și 1000 de contracte semnate), întârzieri mari în verificarea administrativă și erori făcute de ofițerii financiari, neîndeplinirea planificărilor trimestriale privind vizitele de control la fața locului, perioade mari de evaluare a cererilor de finanțare, renunțări la contracte datorită dificultății de finanțare a proiectelor
- soluții: suspendarea activității de verificare a cererilor de rambursare și preluarea acestei activități de către AM, cu detașarea a 6 ofițeri financiari de la OI IMM la AM, pentru instruire; externalizare prin contractarea de servicii de sprijin pentru activitatea de verificare a cererilor de rambursare, firma câștigătoare lucrând în prezent, împreună cu AM, la alinierea standardelor de verificare; intensificarea controalelor la fața locului (80 în ultimele 6 luni); externalizare prin contractarea de servicii de sprijin pentru monitorizare și control cu vizite mixte; este în derulare procedura de externalizare prin contractarea de servicii de sprijin pentru evaluarea cererilor de finanțare pentru recuperarea întârzierilor în evaluarea proiectelor depuse; campanie de informare prin implementarea unui proiect de AT (44 evenimente); HG pentru acordarea posibilității beneficiarului de a gaja cu echipamente, ce a condus la facilitarea obținerii de credite; scrisoarea de confort angajantă
- greșeli frecvente și motive de corecții financiare: nerespectarea procedurilor de achiziții publice (societăți mici, care nu au un departament de achiziții sau o persoană specializată în achiziții publice), de informare și publicitate, criterii de selecție discriminatorii, cheltuieli efectuate în afara perioadei de implementare; în scopul sprijinirii beneficiarilor s-a decis publicarea pe site a greșelilor frecvente.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a fost de acord că va fi necesară o gestionare strictă a contractelor, deoarece numărul acestora va crește continuu, iar termenele trebuie respectate. Domnia sa a accentuat faptul că, în afară de renunțări, trebuie monitorizate și dificultățile în implementare, astfel încât beneficiarilor care nu reușesc să implementeze proiectul, din diferite motive și nu înregistrează nici un progres, să le fie reziliat contractul, pentru a nu bloca unele sume, care ar putea fi utilizate pentru noi contracte sau apeluri. Domnia sa a recomandat conducerii organismului intermediar pentru IMM găsirea de soluții pentru monitorizare, ținând cont de faptul că există doar 6 ofițeri de control și 1500 de contracte, și a solicitat estimarea sumelor rămase de lansat din bugetul alocat, pe operațiuni, a șanselor ca acestea să fie contractate și posibilitatea realocării unor sume rămase neutilizate către operațiunile cu suprasubscriere.

D-na Mădălina Miclea a explicat că există o procedură în cazul lipsei de progres în implementare, prin punerea în întârziere a beneficiarilor care nu au solicitat o revizuire a graficului, după expirarea perioadei de grație acordată, contractele de finanțare fiind reziliate.

D-na Angela Martinez-Sarasola a remarcat progresul în evoluția acestei AP, tendința crescătoare a indicatorilor, inclusiv plățile către beneficiari, care s-au dublat de la reuniunea precedentă, ajungând la 7%, dar a reiterat îngrijorarea care persistă la nivelul CE în ceea ce privește funcționarea organismului intermediar pentru IMM și implicațiile asupra activității AM, inclusiv din punctul de vedere al volumului de muncă. Domnia sa a solicitat mai multe informații din partea AM și Autorității de Audit, referitoare la termenul prevăzut pentru remedierea situației și planificarea următoarei misiuni de audit, astfel încât organismul intermediar să devină operațional, precum și Autorității de Certificare și Plăți referitoare la verificarea cheltuielilor efectuate în această perioadă. Domnia sa și-a exprimat acordul cu cele afirmate de dl Secretar de Stat Claudiu Stafie referitor la monitorizarea capacității beneficiarilor de a implementa proiectele, deoarece aceștia trebuie să înțeleagă că banii pot fi rambursați într-o perioadă de timp

determinată, iar rata absorbției este un indicator al României, și nu al beneficiarului. În acest sens, d-na Angela Martinez-Sarasola a recomandat sprijinirea beneficiarilor, dar și evaluarea și avertizarea acestora în privința posibilității pierderii finanțării, în cazul în care nu înregistrează progrese în implementare și, în paralel, pregătirea unor proiecte alternative, astfel încât, odată cu începerea anulării contractelor, să existe proiecte fezabile care să utilizeze aceste fonduri într-o perioadă de timp relativ scurtă.

În completare, dl Călin Istrățoiu a explicat că, datorită prelungirii, independent de voința AM și OI IMM, a procedurii de achiziție publică pentru contractarea consultanților externi pentru OI IMM și datorită necesității alinierii standardelor de verificare, pentru AM, OI IMM și consultanții celor două instituții, retragerea delegării atribuției de verificare a fost prelungită cu o lună, până la 1 iulie și au fost transferate șapte persoane (ofițeri financiari) de la OI IMM la AM, pentru activitatea cărora vor fi elaborate rapoarte săptămânale. Domnia sa a precizat că, în luna iulie, organismul intermediar va lucra în echipă cu consultantul extern și cu AM la verificarea cererilor de rambursare și a adăugat că este planificată o misiune de evaluare din partea Autorității de Audit, pentru o perioadă de trei luni, în funcție de rezultatele căreia se va decide anularea restricției. Referitor la vizitele la fața locului, dl Călin Istrățoiu a asigurat că AM va face verificări prin eșantionare.

DI Iulian Miserciu, Autoritatea de Audit, a explicat că, pentru a putea emite o opinie pertinentă, trebuie verificată capacitatea OI IMM de a-și relua atribuția pe o bază solidă, de stabilitate a calității verificării, precizând că simpla transferare a unui număr de persoane, formularea de proceduri și angajarea unui consultant nu garantează funcționarea eficientă a acesui organism intermediar. În ceea ce privește termenul, domnia sa a estimat că misiunea de audit se va derula în toamna acestui an.

D-na Ioana Munteanu, ACP, a răspuns la rândul său, referitor la verificarea cererilor de rambursare efectuată de OI IMM în perioadele în care a obținut calificativul 3, ACP va întocmi împreună cu AM un plan de acțiune prin care vor fi identificate acele cheltuieli care pot fi certificate pe această perioadă. Pentru perioada retragerii OI IMM a atribuției de verificare a cererilor de rambursare, raportul Autorității de Audit va constitui baza certificării, acestea vor putea deveni acceptabile, fiind efectuate de AM 100%.

D-na Mădălina Miclea a ținut să sublinieze că, oricâte analize și situații s-ar face, lipsa de personal rămâne o problemă majoră pentru OI IMM, suplimentarea fiind o soluție, dar este necesar sprijin guvernamental. Referitor la sumele rămase din rezilieri sau renunțări, în cadrul fiecărui apel există o listă de proiecte în așteptare, din care sunt selectate următoarele pentru contractare.

D-na Angela Martinez-Sarasola a apreciat responsabilitatea și angajamentul autorităților implicate și a solicitat Autorității de Audit informații privind modul în care va fi gestionată această perioadă tranzitorie, reiterând faptul că în prezent se lucrează într-un sistem tranzitoriu, în care nu se certifică cheltuieli, deoarece sistemul actual nu este validat de Autoritatea de Audit.

DI Iulian Miserciu a reamintit că programul a primit calificativul 2 din partea Autorității de Audit, ceea ce înseamnă că funcționează, dar necesită îmbunătățiri, obiectivul instituției de control fiind acela de a se asigura că sistemul este capabil să prevină, să detecteze și să corecteze eventuale nereguli. Domnia sa a explicat că AM a detectat anumite nereguli la OI IMM, calificativul fiind 3, și a precizat că pentru perioada tranzitorie, în care sistemul nu este validat, se va desfășura o misiune de audit în toamnă. DI Iulian Miserciu a reafirmat că Autoritatea de Audit va emite o opinie globală asupra programului, nu strict pentru o structură, fiind sarcina AM de a lua măsuri adecvate pentru funcționarea în parametri normali a fiecărei componente. În opinia sa, prin retragerea atribuției, AM a luat o decizie corectă.

DI Cătălin Vătafu a recomandat, atât AM, cât și OI IMM, analizarea cauzelor care au condus la respingerea unui număr mare de proiecte (53%) și aplicarea unor măsuri complementare celor enunțate în PMP. Totodată, în contextul publicării pe site a listei de greșeli frecvente și dificultăți în derularea achizițiilor publice, domnia sa a reamintit că una dintre măsurile PMP vizează simplificarea substanțială și reducerea acelor proceduri aplicabile pe segmentul de achiziții publice pentru beneficiarii privați, precizând că aceștia nu intră sub incidența OUG 34, deci nu este obligatoriu să fie supuși unui tratament

de tip autoritate contractantă, opinie formulată și de CE, fiind mai utilă consolidarea evaluării tehnico-financiare, în vederea prevenirii tentativelor de nereguli sau fraude în etapa achiziției.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a propus trecerea la prezentarea stadiului implementării AP2 și adăugarea pe ordinea de zi a prezentării proiectului „Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics” (ELI-NP), inițiat de ANCS și în analiză în vederea includerii în POS CCE, ca proiect major, în măsura în care acest proiect se încadrează în obiectivele programului.

Stadiul implementării pentru Axa Prioritară 2

D-na Dana Gheorghe, Director General, Organismul Intermediar pentru Cercetare, a prezentat stadiul operațiunilor pentru axa prioritară 2.

Au fost prezentate:

- lansări/ alocări; au fost lansate 90% din fonduri, 4 operațiuni închise (beneficiari publici, capacitate administrativă și atragerea de specialiști din străinătate); pentru întreprinderi toate operațiunile sunt deschise continuu, cu sesiuni de evaluare la interval de două luni
- proiecte depuse/selectate/contractate; 900 de proiecte depuse, dar de valori mari, din care selectate 400 și contractate 300
- evoluția numărului de contracte semnate pe axă prioritară și pe tipuri de beneficiari (privați/publici)
- evoluția sumelor contractate pe axă prioritară și pe tipuri de beneficiari (privați/publici); beneficiarii privați realizează proiecte de valori mai mici
- număr de proiecte contractate/reziliate/în implementare/finalizate; la operațiunea parteneriate între întreprindere și cercetare sunt cele mai multe renunțări, deoarece contribuția beneficiarului la finanțare este semnificativă (în acest sens a fost modificat ghidul cu acordarea posibilității de a utiliza un ajutor de minimis de 200000 de euro, prin care beneficiarul poate participa singur la proiect, urmând să găsească instituția de cercetare pe măsură ce realizează proiectul); s-a transmis o propunere AM pentru a dezvolta activitatea de training și de consultanță pentru beneficiari, firma care va presta aceste servicii urmând a fi plătită în funcție de numărul de proiecte depuse; au fost finalizate 44 proiecte, din care 5 proiecte de infrastructură de cercetare de valoare mare, cu beneficiari publici (ex.: INCD pentru Fizica Materialelor București-Măgurele, Centru Euro-Regional de Studii al Materialelor Avansate, al Suprafețelor și Interfețelor - op. 2.2.1 și Universitatea Politehnică București, Centru de resurse grid – op.2.2.3)
- distribuția regională
- evoluția rambursărilor; valoarea plăților este de 13% din valoarea contractată, dacă adăugăm și prefinanțarea de 30%
- dificultăți și soluții; rezilieri ale contractelor și retrageri datorită dificultății în a obține și asigura fluxul de numerar necesar pentru desfășurarea și co-finanțarea proiectelor; întârzieri în verificarea cererilor de rambursare datorită personalului insuficient pentru volumul de muncă cerut și întârzierii în procurarea serviciilor de AT necesare, de exemplu consultanță tehnică și științifică (conestații la procedura de achiziții publice); a fost depusă o cerere la AM, care a fost aprobată, pentru angajarea de personal contractual, în prezent fiind în etapa de organizare a concursurilor (va conduce la dublarea personalului), ceea ce va permite verificarea a 80-100 de cereri de rambursare lunar, pentru a ajunge la plăți de 700 mil euro anual.

DI Radu Minea a făcut o scurtă trecere în revistă a situației din domeniul cercetării, în contextul alinierii la strategia Europa 2020, și a subliniat importanța utilizării fondurilor structurale pentru sprijinirea cercetării românești, și nu pentru aducerea de specialiști din străinătate. Referitor la tipurile de beneficiari, domnia sa a dorit să cunoască semnificația termenului de beneficiar public/ instituție publică de cercetare și distincția care trebuie făcută între unități de cercetare și universități, deoarece programul se adresează activităților de cercetare cu aplicabilitate în economie. DI Radu Minea a mai adăugat că operațiunea privind polii de competitivitate s-ar putea suprapune cu o inițiativă similară, în opinia sa, aflată în desfășurare, aceea referitoare la crearea de parcuri industriale/parcuri științifice și tehnologice, și a atras atenția că nu este indicată utilizarea fondurilor publice pentru acțiuni deja realizate. Având în vedere cele menționate, domnia sa a solicitat consemnarea în minută a faptului că Federația Sindicatelor din Cercetare

și, implicit CSDR, nu este de acord cu activitățile întreprinse în cadrul acestei axe prioritare și nu va vota aprobarea Raportului Anual de Implementare pentru anul 2010.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a explicat că finanțarea polilor de competitivitate nu se suprapune cu cea pentru parcurile industriale, deoarece sunt concepute diferite, deși există unele similitudini.

D-na Dana Gheorghe a explicat că instituția publică de cercetare este definită prin lege, iar noțiunea de *research organization*, folosită în textul programelor este în conformitate cu definiția utilizată în cadrul comunitar de ajutor de stat. Domnia sa a adăugat că, pentru transparență, toate proiectele contractate sunt publicate pe site-ul ANCS, cu numele beneficiarului, valoarea proiectului și alte informații relevante.

D-na Angela Martinez-Sarasola a ținut să remarce progresul înregistrat în implementarea acestei axe prioritare, care se traduce în numărul mare de contracte de finanțare semnate, fiind cea mai performantă axă. Cu toate acestea, domnia sa a dorit să înțeleagă motivele pentru care există un decalaj atât de mare între valoarea contractată și plățile efectuate, menționând că există proiecte începute în anul 2009, pentru care nu s-a efectuat nicio plată, precum și diferențe între plățile efectuate de organismul intermediar pentru Cercetare și plățile certificate la CE, fără a lua în discuție prefinanțarea. Un alt aspect avut în vedere a fost acela legat de procedura de achiziție publică prin negociere fără publicarea anunțului, utilizată excesiv în opinia CE, de către beneficiarii publici, situație constatată cu ocazia realizării unei misiuni de audit realizată de DG Regio în noiembrie 2010, pentru operațiuni din cadrul AP2, pe bază de eșantionare, și adusă la cunoștința AM POS CCE printr-o scrisoare în luna martie a acestui an. De aceea, d-na Angela Martinez-Sarasola a atras atenția asupra necesității informării beneficiarilor publici privind obligativitatea respectării procedurilor de achiziții publice, pentru evitarea aplicării corecțiilor financiare de către CE.

D-na Maleta Marinescu a intervenit cu precizarea că există o specificitate în cazul AP2, care va fi prezentată în răspunsul formulat către DG Regio, dar a asigurat că se are în vedere demararea unui proiect de instruire a beneficiarilor.

Stadiul implementării pentru Axa Prioritară 3

D-na Adina Moga, Director, Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale, MCSI, a prezentat stadiul implementării operațiunilor pentru axa prioritară 3.

Au fost prezentate:

- lansări/ alocări
- proiecte depuse/selectate/contractate; la sfârșitul anului 2010 s-a închis operațiunea sănătate central, în luna februarie au fost contractate cele două proiecte, e-prescripție și fișa medicală a pacientului, beneficiar CNAS, buget de 44 mil. lei, proiectele fiind în implementare
- contracte semnate/reziliate/în implementare/implementate; contracte cu beneficiari privați reziliate 7% (15 proiecte), cauza fiind lipsa resurselor financiare din partea beneficiarului, iar cu beneficiari publici 10% (un proiect)
- valoare contracte - 80 de contracte de finanțare, 49% din suma alocată
- distribuția regională
- situația plăților
- dificultăți și soluții propuse: fluctuație ridicată a personalului, lansarea cu întârziere a operațiunilor datorată, pe de o parte, resurselor umane insuficiente și, pe de altă parte, necesității consultărilor interinstituționale; utilizarea cu dificultate a fondurilor de asistență tehnică, datorată procedurilor de achiziții publice și alocării deficitare în bugetul MCSI a fondurilor destinate AT
- infrastructura de broadband la nivel de rețele de distribuție în zonele de eșec ale pieței; a fost elaborată și aprobată o serie de modele de implementare a acestei operațiuni, de o echipă alcătuită din reprezentanți ai MCSI-OIPSI, AM POS CCE, ACIS, ANCOM, Consiliul Concurenței, BEI - Jaspers și MADR, modele care includ tipul de beneficiar, public sau privat, tipul de proiect, major sau mai multe proiecte de valori mai mici, valoarea proiectului/proiectelor, definirea zonelor albe (de eșec) și alte

detalii privind soluția tehnică; modelul selectat, cu beneficiar public, a fost prezentat comitetului de coordonare interministerial (înființat prin HG 319/2011), alcătuit din reprezentanți ai MCSI, MJ, MFP, MAI, MECMA, MTI, SRI și STS, fiind aprobat informal și asumat de ministrul comunicațiilor

În continuare, d-na Adina Moga l-a invitat pe dl Emil Zahan, reprezentantul MCSI, să prezinte proiectul.

Dl. Emil Zahan, MCSI, a precizat că este un proiect major, cu beneficiar MCSI, care urmărește atât extinderea și punerea la dispoziție de capacități tehnice pentru conectarea administrației publice locale la rețelele de distribuție în bandă largă, cât și dezvoltarea de rețele locale de către operatorii privați, în zonele de eșec ale pieței, în care operatorii nu au fost interesați să investească, datorită condițiilor economice sau geografice dificile (3648 de localități). Domnia sa a menționat că proiectul este în concordanță cu toate recomandările CE, transmise în luna martie 2010, și asigură acoperirea aproape în totalitate a zonelor de eșec, eficiență investițională, complementaritate cu PNDR, precum și un mediu concurențial adecvat, atât pentru operatorii mari, cât și pentru cei de dimensiuni mai mici.

La întrebarea **d-lui Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** referitoare la perioada de implementare, dl Emil Zahan a precizat că proiectul poate fi finalizat în cadrul actualei perioade de programare.

Dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a remarcat dificultățile în contractare, numai 32% din bugetul alocat, și, implicit, nivelul scăzut al valorii plăților, și a recomandat compensarea lipsei de personal prin externalizarea unor activități, utilizând asistența tehnică, în vederea accelerării ritmului de contractare. Referitor la operațiunea de broadband, domnia sa și-a exprimat speranța că implementarea acestui proiect va demara în cel mai scurt timp.

D-na Adina Moga a explicat că lipsa de fonduri din axa de asistență tehnică face imposibilă contractarea de evaluatori externi, AM fiind informată în acest sens.

Dl Marian Răduță a subliniat, la rândul său, ritmul foarte lent de evaluare a proiectelor depuse, de abia acum fiind încheiată selecția pentru proiectele din cadrul unor apeluri din anul 2009, iar în urma apelului din decembrie 2010, pentru operațiunea de conexiune la internet, sunt în evaluare 1500 de proiecte. În ceea ce privește complexitatea ghidului aplicantului pentru această operațiune, domnia sa este de părere că nu se justifică, raportat la valoarea grantului, de maxim 25000 euro, în condițiile în care beneficiarul trebuie să întocmească și un dosar al achiziției, și a recomandat simplificarea ghidului pentru reducerea volumului de muncă la nivelul OIPSI. Referitor la valoarea plăților, care reprezintă numai 5% din bugetul alocat, dl Marian Răduță a accentuat necesitatea demarării unor acțiuni pentru deblocarea acestei situații. Domnia sa a mai adăugat, referitor la proiectul de broadband, prezentat în mai multe rânduri în cadrul reuniunilor CM, așa cum a subliniat și dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie, că observațiile din partea DG Regio vor fi enunțate după transmiterea oficială a documentației către CE, deoarece nu a existat o informare prealabilă privind evoluțiile recente, mai exact posibilitatea exploatarea rețelei în scopuri comerciale. Totuși, domnia sa a recomandat separarea celor două activități, conectarea administrației publice locale la rețelele de distribuție în bandă largă și dezvoltarea de rețele locale de către operatorii privați, din perspectiva aplicării schemelor de ajutor de stat.

Referitor la complexitatea ghidului, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a subliniat că regulile sunt aceleași, indiferent de valoarea grantului, dar a fost de acord că simplificarea ar fi o măsură eficientă.

În continuare, **dl Marian Răduță** a dorit unele informații suplimentare privind stadiul a două operațiuni aflate în discuție din anul 2008, operațiunea e-sănătate, în cadrul căreia a fost reluat apelul pentru proiectul de implementare a sistemului național de prescripție electronică (e-prescripție) și operațiunea de conectarea școlilor la internet.

D-na Adina Moga a explicat că în ceea ce privește operațiunea e-prescripție, primul apel s-a soldat cu rezilierea contractelor, cu beneficiar Ministerul Sănătății, apelul fiind reluat și finalizat în luna februarie prin semnarea contractelor de finanțare pentru prescripția electronică și fișa medicală a pacientului, cu beneficiar Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Referitor la conectarea școlilor la internet, cele șapte

contracte încheiate cu Ministerul Educației au fost reziliate, ghidul applicantului pentru această operațiune fiind definitivat săptămâna trecută, în luna iulie urmând a fi relansată această operațiune.

Referitor la observația d-lui Marian Răduță privind complexitatea ghidului applicantului pentru operațiunea 3.1.1. „Sprijinirea accesului la internet și la serviciile conexe”, domnia sa a explicat că ghidul propriu-zis este relativ simplu, cca. 30 pagini efectiv, restul fiind anexe, și a menționat că au fost depuse on-line 1800 de cereri de finanțare, dintre care 730 de proiecte selectate sunt în etapa de evaluare tehnico-economică, și a adăugat că, numărul mare de cereri depuse reflectă faptul că beneficiarii au înțeles cerințele ghidului.

DI Cătălin Vătafu a recomandat pentru viitor o mai bună structurare a bugetului alocat fiecărui apel, pentru a nu fi în situația de a respinge un număr mare de proiecte, datorită suprasubscrierii și nu datorită calității proiectului.

D-na Adina Moga a explicat că deși valoarea celor 1800 de cereri depuse on-line depășește cu 67% bugetul destinat apelului (15 mil. euro), bugetul total alocat operațiunii este de 35 mil. euro, deci bugetul aferent apelului poate fi suplimentat, după aprobarea din partea AM, astfel încât să nu existe proiecte respinse din acest motiv.

D-na Teresa Calvete, Banca Europeană pentru Investiții, a dorit să știe dacă, pentru operațiunea care vizează infrastructura de internet în bandă largă la nivel de rețele de distribuție în zonele de eșec ale pieței, va mai fi solicitat sprijinul Jaspers în pregătirea proiectului major prezentat.

D-na Adina Moga a asigurat-o că se contează, ca întotdeauna, pe sprijinul Jaspers în pregătirea proiectelor majore.

Stadiul implementării pentru Axa Prioritară 4

DI Alexandru Săndulescu, Director General, Direcția Energie, Petrol și Gaze, Organismul Intermediar pentru Energie a prezentat stadiul operațiunilor pentru axa prioritară 4.

Au fost prezentate;

- lansări/ alocări; pentru op. de eficiență energetică a fost lansat ultimul apel, pentru op. de transport energie a fost lansat un apel cu buget de 57 mil euro și termen 15 iulie, pentru care se așteaptă o ușoară suprasubscriere, cele două proiecte însumând 70 mil euro (Transelectrica și Transgaz), pentru op. de interconexiuni 30 mil euro, proiectele se notifică direct la CE; pentru op. Resurse Regenerabile de Energie (RRE) sunt cele mai multe proiecte depuse (343) și urmează selecția
- proiecte depuse/selectate/contractate; numărul de proiecte contractate este relativ mic; sunt aprobate trei proiecte majore, două proiecte noi care vor fi implementate la Complexul Energetic Rovinari, iar cel deja aprobat pentru Complexul Energetic Craiova este în curs de contractare fiind clarificate aspectele legate de procedura de achiziții publice; pentru op. de creștere a eficienței energetice au fost depuse proiecte în valoare totală de 67 mil euro, pentru un buget alocat de 100 mil euro, diferența urmând a fi lansată în cadrul celui de al treilea apel
- contracte semnate/reziliate/în implementare/implementate; pentru op. de energie din surse regenerabile există trei proiecte finalizate care realizează 18% din ținta propusă de 200 MWe putere instalată
- valoare contracte; valoarea medie a contractelor este destul de ridicată (45 mil lei/proiect din care 18,6 mil lei valoare nerambursabilă)
- distribuția regională
- situația plăților; în luna mai a fost aprobată o cerere de rambursare în valoare de 70 mil lei
- dificultăți și soluții propuse

Una dintre dificultățile explicate în detaliu de dl. Alexandru Săndulescu se referă la o modificare recentă a legii 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile, conform căreia beneficiarii ar urma să primească atât grant, cât și certificate verzi. Domnia sa a prezentat punctul de vedere al AM și al organismului intermediar pentru energie, favorabil acestei inițiative

deoarece această operațiune din POS CCE se adresează acelor proiecte investiționale de mici dimensiuni, în care atât investiția specifică, cât și costurile de operare sunt mai mari decât valorile medii calculate de ANRE, fiind justificată susținerea proiectelor prin ambele mecanisme, contrar punctului de vedere al agenției de reglementare, care a propus un amendament de reducere proporțională cu valoarea grantului a numărului de certificate verzi, pentru evitarea dublării sprijinului acordat beneficiarilor. Dl Alexandru Săndulescu a adăugat că, în cazul în care modificările vor fi defavorabile investitorilor, vor fi retrageri, chiar în etapa de contractare, și rezilieri ale contractelor deja încheiate, și a informat membrii CM că, până la soluționarea problemei, nu poate fi lansat ultimul apel (buget alocat 100 mil euro) și vor exista în continuare întârzieri și amânări repetate ale activităților și ale transmiterii cererilor de rambursare și prefinanțare prevăzute în graficele din contractele de finanțare ale beneficiarilor.

Având în vedere dificultățile legislative întâmpinate și întârzierile mari în implementarea operațiunilor din cadrul acestei axe prioritare, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a propus suplimentarea bugetului apelului aflat în desfășurare pentru operațiunea de producere a energiei din surse regenerabile, cu suma disponibilă de 100 mil euro, realocată cu ocazia reuniunii precedente, și renunțarea la lansarea unui al treilea apel. Domnia sa a explicat că din cele 420 de proiecte depuse și evaluate, posibilitatea de finanțare există pentru numai 20 dintre acestea, deși s-ar califica mai multe, și a solicitat opinia DG Regio în privința posibilității deciderii acestei suplimentări.

Dl Marian Răduță a subliniat din nou că rata de absorbție pentru această axă prioritară este zero și a propus o discuție asupra motivelor care au generat această situație, spre exemplu aprobarea schemei de ajutor de stat, care blochează cel puțin trei operațiuni (transport energie, IMA-desulfurare, interconectări), aspectele legislative nou apărute în cazul operațiunii de producere a energiei din surse regenerabile, care funcționează bine, și operațiunea de interconectare, pentru care nu există niciun proiect depus deși DG Energie a transmis o listă cu proiecte finanțabile din fonduri structurale.

Dl Alexandru Săndulescu a explicat că aprobarea de către DG Competition a schemelor de ajutor de stat pentru operațiunea de transport energie a durat aproape trei ani, iar pentru operațiunea IMA-desulfurare a fost emisă HG 718/2008 care tratează această operațiune împreună cu cea de eficiență energetică, ceea ce îngreunează aplicarea schemei de ajutor de stat, fiind solicitate și clarificări din partea DG Competition pentru proiectul de la Complexul Energetic Craiova-Ișalnița, legate de investiția inițială, de numărul de proiecte depuse și de capacitatea de cofinanțare, transmise în data de 6 mai, prin Consiliul Concurenței. În opinia domniei sale, ar fi potrivită alegerea, din cele trei variante posibile, a schemei utilizate în cazul proiectului major de la Complexul Energetic Craiova II, deoarece cea a ajutorului individual ar presupune consultări cu DG Competition ce ar putea dura cel puțin doi ani, ceea ce ar duce la depășirea termenelor de conformare stabilite prin Tratatul de aderare de către DG Environment (2012) și la aplicarea regulii pentru dezangajarea automată, iar varianta de a finanța integral aceste proiecte din bugetul de stat nu intră în discuție în momentul de față. În ceea ce privește operațiunea de interconectare, există un proiect realizat de Transelectrica, în colaborare cu Serbia, pentru care se estimează că vor fi utilizate și sumele alocate din fonduri structurale, în valoare de 30 mil euro.

Dl Marian Răduță a reiterat poziția DG Regio în privința necesității unei clarificări cu DG Competition pentru schema de ajutor de stat pentru proiectul de la Complexul Energetic Craiova - Ișalnița, pentru că de această clarificare referitoare la investiția inițială și la numărul de proiecte depinde contribuția fondurilor structurale. Domnia sa a reamintit că a fost transmis raportul OLAF realizat în urma anchetei desfășurate în 2010 în cazul proiectului de la Complexul Energetic Craiova II și a recomandat informarea beneficiarului asupra aspectelor identificate, concluziilor și regulilor de urmat, inclusiv în ceea ce privește investigația DG Markt asupra procedurii de achiziție publică.

Dl Alexandru Săndulescu a precizat că au fost aduse la cunoștința beneficiarului concluziile rezultate în urma celor două investigații derulate de forurile europene, procedura de achiziție publică fiind reluată.

La întrebarea adresată de **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** privind posibilitatea suplimentării bugetului pentru apelul în desfășurare la operațiunea de producere a energiei din surse regenerabile, **d-na Angela Martinez-Sarasola** a precizat că decizia aparține AM, în funcție de regulile

interne stabilite, dar, din punctul de vedere al DG Regio, nu există vreun impediment, cu condiția ca proiectele suplimentare să corespundă criteriilor de selecție.

Raportul Anual de Implementare pentru anul 2010

D-na Dorina Muntean, șef serviciu, **Serviciul Coordonare program**, a informat membrii CM că documentul, care prezintă sinteza activităților din anul 2010, a fost întocmit conform prevederilor Regulamentului CE 1828, art. 67, și transmis electronic membrilor. Domnia sa a menționat ca o caracteristică a documentului din acest an modificarea tabelului de raportare financiară, care prezintă exclusiv plățile efectuate de Comisia Europeană către România, în urma certificărilor din partea MFP-ACP, fără evidențierea plăților către beneficiari, care includ și sumele rambursate ce nu au fost încă certificate.

DI Marian Răduță a solicitat luarea în considerație a recomandărilor făcute la Raportul Anual de Implementare pentru anul 2009, transmise în luna august 2010, și a anunțat că după transmiterea oficială a documentului pentru anul 2010 către CE, vor fi comunicate și comentariile DG Regio, având în vedere că perioada scurtă de timp de la transmiterea electronică a raportului către membri nu a permis analizarea sa.

DI Cătălin Vătafu a solicitat, la rândul său, preluarea tuturor observațiilor din partea ACIS și a propus ca aprobarea raportului să se facă sub rezerva completării documentului.

Aprobarea Raportului Anual de Implementare pentru anul 2010

În continuare, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a propus spre aprobare raportul.

Raportul a fost aprobat, cu un singur vot împotriva, din partea CSDR, motivat anterior prin intervenția referitoare la implementarea axei prioritare 2.

Aprobarea unor modificări în ROF CM POS CCE

Propunerile de modificare se referă la termenele de comunicare ale unor documente și au fost următoarele:

1. convocarea reuniunilor, transmiterea invitațiilor și agendei preliminare către membri și observatori se realizează de Secretariatul permanent, cu cel puțin **15 de zile lucrătoare** înaintea datei reuniunii (față de termenul de 10 zile lucrătoare)
2. propunerile de modificare/completare a agendei preliminare se adresează Secretariatului permanent în termen de 5 zile lucrătoare de la data transmiterii acesteia. Agenda finală împreună cu documentele suport se transmit membrilor și observatorilor cu cel puțin **10 zile lucrătoare** înainte de data reuniunii (față de termenul de 5 zile lucrătoare)
3. minuta reuniunii, redactată de secretariatul permanent, se transmite membrilor CM, observatorilor și celorlalți participanți în termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data reuniunii (față de termenul de 10 zile lucrătoare)

Primele două propuneri au fost din partea d-lui Marian Răduță, iar cea de a treia din partea AM POS CCE. Modificările au fost aprobate în unanimitate.

Proiectul ELI-NP

În continuare, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a invitat reprezentantul ANCS să prezinte proiectul ELI-NP, în valoare de 280 mil euro, demarat de Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”. Domnia sa a precizat că Guvernul României a aprobat în ședința din data de 1 iunie a.c. un Memorandum prin care se solicită modificarea POS CCE, prin introducerea proiectului ca proiect major în cadrul AP2–Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate și identificarea potențialelor surse de finanțare. DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a adăugat că propunerea a fost prezentată informal Comisiei Europene, care a exprimat unele puncte de vedere, până la transmiterea

oficială a proiectului spre aprobare, și, în măsura în care se încadrează în obiectivele POS CCE, va fi inclus ca proiect major în cadrul axei prioritare 2.

În continuare, **d-na Dana Gheorghe, ANCS**, a prezentat proiectul.

- realizarea proiectului a demarat în 2007, în cadrul politicilor de cercetare la nivelul CE din programul cadru 7; se înscrie în lista infrastructurilor pan-europene de cercetare prioritare ale CE
- selecția acestor proiecte se face de un comitet dedicat evaluării propunerilor de infrastructuri de cercetare pan-europene (ESFRI); în prezent sunt 44 de infrastructuri pan-europene selectate pentru a fi finanțate de statele membre care au propus aceste proiecte; unul dintre acestea, ELI-NP, va fi găzduit și finanțat de trei state noi membre, Cehia, Ungaria și România (proiect multi-site)
- proiectul presupune dezvoltarea de lasere de mare putere în România, celelalte două țări realizând tot infrastructuri în fizica laserelor, dar complementare celei din România
- proiectul implică sinergia între două politici majore ale CE, cea de cercetare și cea de coeziune, și, pentru prima dată, este prevăzută posibilitatea ca acest tip de proiect să beneficieze de finanțare din fonduri structurale
- este necesară integrarea acestui proiect în politica națională de cercetare din România, cu strategia CDI 2007-2013 (obiectiv specific „dezvoltarea resurselor sistemului”; transformarea României într-o destinație de interes pentru excelența științifică, participarea la infrastructuri mari de cercetare internațională) în cadrul căreia este prevăzut și obiectivul de a participa la realizarea infrastructurilor pan-europene de cercetare (există un roadmap la nivel național, după modelul ESFRI, pentru susținerea participării României la realizarea celor 9 infrastructuri pan-europene de cercetare, din bugetul național)
- în prezent, se încearcă găsirea posibilității de a finanța acest proiect din fonduri structurale, inclusiv din POS CCE; corespondența cu obiectivele POS CCE AP2 există deoarece în politica de coeziune este prevăzut sprijinul pentru accesul țărilor membre la infrastructuri de cercetare pan-europene și posibilitatea finanțării acestora din fonduri structurale, pentru infrastructurile publice de cercetare; dificultatea este aceea că, deși se știa de posibilitatea ca România să devină țară gazdă, în anvelopa financiară a axei prioritare 2, nu au fost alocate fonduri pentru acest tip de proiect, iar, în anul 2009, când România a devenit gazdă, bugetul nu era prevăzut;
- realizarea proiectului în zona București-Ilfov (Măgurele), ca proiect de durată, cu implementare și în următoarea perioadă de programare
- obiectivele proiectului
 - o creșterea excelenței cercetării în SE Europei în fizica nucleară și a laserilor la nivelul performanțelor Europei de vest
 - o creșterea vizibilității internaționale
 - o atragerea în România a specialiștilor străini calificați în domeniu
 - o transferarea rezultatelor cercetării în industrie
 - o sprijinirea dezvoltării unui cluster inovativ în cadrul Platformei Măgurele

DI Dragoș Ciuparu, Președinte ANCS, a adăugat că includerea proiectului în program este necesară în primul rând pentru a preveni întârzieri inutile în proiect, deoarece permite accesul la asistență tehnică și angajarea de cheltuieli care pot fi rambursate de la CE privind realizarea proiectelor tehnice de execuție (îndeosebi clădiri) și obținerea autorizațiilor și avizelor necesare. În opinia domniei sale, acest punct este extrem de important pentru a minimiza întârzierea față de termenul angajat prin acordurile internaționale, cu partenerii din Cehia și Ungaria.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a reiterat importanța acestui proiect strategic pan-european și a efectelor sale pozitive în dezvoltarea economică a României.

D-na Angela Martinez-Sarasola a exprimat sprijinul CE pentru proiectul de interes pan-european prezentat și a precizat că DG Regio recunoaște potențialul general al acestui proiect în dezvoltarea României pe termen lung, dar este necesară și stabilirea potențialului pentru politica de coeziune și creșterea competitivității economice, prin pregătirea de proiecte de cercetare cu aplicabilitate în economie, inovative, pe baza acestui proiect de cercetare fundamentală, care, așa cum s-a subliniat, trebuie integrat în politica națională de cercetare pentru următorii 10 ani. Domnia sa a subliniat că, pentru a putea include

proiectul în POS CCE, este necesară corelarea cu activitatea economică, mediul de afaceri, comunitatea de cercetare, inclusiv universitățile, și capacitatea de a genera dezvoltare locală și regională. D-na Angela Martinez-Sarasola a enumerat câteva elemente care trebuie avute în vedere în pregătirea proiectului, și anume sustenabilitatea, configurarea sistemului instituțional, asigurarea guvernantei și stabilirea locației. Totodată, domnia sa a recomandat:

- coordonarea pregătirii și implementării proiectului de către AM
- crearea și coordonarea, de către AM, a unui grup de lucru care să includă toate părțile implicate în implementarea proiectului, inclusiv Jaspers, și stabilirea unui calendar al activităților
- utilizarea fondurilor axei de asistență tehnică pentru pregătirea și implementarea proiectului, inclusiv pentru achiziții publice
- consultarea permanentă a CE înainte de transmiterea oficială a proiectului spre aprobare

DI Radu Minea și-a exprimat sprijinul pentru proiectul prezentat și a apreciat recomandarea d-nei Angela Martinez-Sarasola ca AM să coordoneze implementarea acestuia. Domnia sa a subliniat însă experiența deosebită a României în domeniul laserilor și a recomandat consultarea specialiștilor români din cercetare pentru implementarea eficientă a proiectului.

Stadiul implementării Planului Multianual de Evaluare

D-na Mihaela Manolescu, șef serviciu Evaluare și Monitorizare, a prezentat recomandările din raportul de evaluare intermediară și a propus decalarea unor termene pentru anumite evaluări prevăzute, având în vedere cerințele și performanța POS CCE. Mai exact, domnia sa a propus spre aprobare membrilor Comitetului de Monitorizare decizia de a decala termenul pentru evaluarea performanței FEI în gestionarea fondului de participare JEREMIE în România, în conformitate cu prevederile Acordului de finanțare, datorită unor dificultăți privind regulamentele de implementare și a celor legislative care au făcut ca progresul real în implementarea acestei operațiuni să fie mai lent decât cel estimat. Alte termene propuse pentru decalare se referă la evaluare orientată spre performanță (evaluarea rezultatelor tuturor apelurilor lansate până la sfârșitul anului 2008; evaluarea eficienței sistemului de management al POS CCE prin prisma progresului înregistrat în atingerea indicatorilor propuși; analiza posibilelor efecte pe care dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale le pot avea asupra implementării POS CCE), evaluarea ex-ante, evaluarea strategică de mediu, evaluarea modului de implementare a Planului de Comunicare, evaluarea axelor prioritare prin prisma gradului de îndeplinire a indicatorilor.

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a dorit să știe dacă aceste decalări afectează în vreun mod implementarea programului.

D-na Mihaela Manolescu a explicat că singurul efect este acela că rezultatele evaluării pentru inițiativa JEREMIE vor putea fi utilizate în următoarea perioadă de programare, și nu în cea actuală.

D-na Camelia Drăgoi a precizat că, și din punctul de vedere al Fondului European de Investiții, o evaluare în acest moment ar fi prematură, dat fiind stadiul implementării, și a recomandat contractarea unui evaluator specializat, luând în considerație specificul operațiunii, inclusiv ingineria financiară (financial engineering), instrument a cărui aplicare este la început, dar care va fi important în următoarea perioadă de programare.

Aprobare propunere de revizuire a Stadiului implementării Planului Multianual de Evaluare

Propunerea a fost aprobată în unanimitate.

Data următoarei reuniuni a CM POS CCE. Diverse

DI Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie a anunțat că următoarea reuniune a CM POS CCE se va desfășura în luna octombrie a acestui an, urmând ca data exactă să fie stabilită și comunicată în timp util.

Concluzii

În încheiere, **dl Secretar de Stat Claudiu Constantin Stafie** a afirmat că a doua jumătate a perioadei de programare va fi caracterizată printr-un volum de muncă crescut, necesar pentru monitorizarea implementării unui număr tot mai mare de proiecte, și a subliniat importanța constanței în menținerea, în paralel, a unui standard ridicat al verificărilor.

D-na Angela Martinez-Sarasola a reafirmat, la rândul său, faptul că progresele înregistrate în implementarea POS CCE sunt certe, dar este important să existe o evaluare cât mai exactă a stadiului actual al implementării, rata absorbției fiind sub 5%. Domnia sa a fost de acord că volumul de muncă va crește pe măsură ce programul evoluează și a subliniat, în acest context, necesitatea reluării funcționării în parametri normali a organismului intermediar pentru IMM (AP1) și degrevarea AM, pentru a putea îndeplini celelalte sarcini care îi revin. De asemenea, d-na Angela Martinez-Sarasola a reiterat necesitatea gestionării adecvate a perioadei tranzitorii, care să se finalizeze prin certificarea cheltuielilor efectuate în această perioadă, în vederea rambursării acestora de la Comisia Europeană. Domnia sa a recomandat găsirea de soluții pentru dificultățile fiecărei axe prioritare (AP2 - blocaj la nivelul implementării și plăților; AP3 - întârzieri în evaluarea proiectelor depuse; AP4 - blocaj la nivelul selecției proiectelor, datorită schemelor de ajutor de stat) și a accentuat încă o dată presiunea timpului în aplicarea dezangajării automate (regula $n+2/n+3$), începând cu anul 2011, în cea de a doua jumătate a perioadei de programare. D-na Angela Martinez-Sarasola a precizat că DG Regio este informată privind problema existentă la nivelul resurselor umane, dar a subliniat că simplificarea procedurilor și stabilirea clară a responsabilităților va conduce la creșterea capacității administrative și a recomandat utilizarea fondurilor din axa de asistență tehnică pentru a realiza un salt calitativ în implementarea programului, având în vedere că utilizarea fondurilor structurale în România constituie un obiectiv comun, atât al Comisiei Europene, cât și al României.

Președintele Comitetului de Monitorizare a POS CCE

Claudiu Constantin STAFIE
Secretar de Stat

